

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/68/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817205634
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3817205634.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a sudkýň Mgr. Zuzany Holúbkovej a JUDr. Gabriely Janákovskej v spore žalobkyne: X. B., nar. XX.X.XXXX, bytom V., P. P. XXX/X, zast. advokátskou kanceláriou W. a partneri, s.r.o. H. XX XXX XXX so sídlom Z., G. č. X/A, proti žalovanému: V. D. W., s.r.o., so sídlom O., V. č. XX, H.: XX XXX XXX, zast. Advokátska kancelária JUDr. U. D., s.r.o., so sídlom O., S. č. XX, o zaplatenie 1.052,80 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu aj žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 10. decembra 2018, č.k. 12Csp/52/2017-116, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**
- II. Žiadna zo strán sporu **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodoval o žalobe, ktorou sa žalobkyňa ako dlžníčka z úveru domáhala proti žalovanému ako úverovému veriteľovi vrátenia platieb, ktoré zaplatila žalovanému nad rámec poskytnutej istiny úveru, pretože poskytnutý úver považovala za bezúročný a bez poplatkov v zmysle právnej úpravy spotrebiteľského úveru a súčasne považovala požadovaný úrok z úveru za rozporný s dobrými mravmi. Po predchádzajúcom vyhovujúcom rozhodnutí, ktoré bolo odvolacím súdom zrušené rozhodol súd prvej inštancie vo veci nanovo tak, že žalobe čiastočne vyhovel v rozsahu 170,55 eur s príslušenstvom a vo zvyšku žalobu zamietol. Vychádzajúc z právneho názoru odvolacieho súdu uvedeného v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí, súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy a podľa § 3 ods. 10 a 11 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy. Teda podľa právnej úpravy, ktorá v čase uzavretia zmluvy (5.9.2008) upravovala výšku maximálne prípustnej odplaty úveru ako aj dôsledky jej prekročenia. Súd prvej inštancie zistil, že maximálna výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, vypočítaná zo súhrnných údajov novo poskytnutých spotrebiteľských úverov za druhý štvrtrok 2008 podľa nariadenia Vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje výška, ktorú nesmie prekročiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru, bola vo výške 98,44% (platné v prípade uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy v období od 16.8.2008 do 15.11.2008). Vzhľadom na to považoval súd prvej inštancie dojednanú zmluvnú odmenu za poskytnutie úveru vo výške 1.052,78 eur vo vzťahu k skutočne poskytnutej čiastke 896,24 eur za neprimerane vysokú a preto ju znížil na sumu 98,44% z poskytnutého úveru, teda na sumu 882,25 eur, tak ako to vyplýva z § 53 ods. 6 OZ, § 3 ods. 10 a 11 zákona č. 258/2001 Z.z. Žalobkyňa bola preto povinná splácať len úver v časti poskytnutej úverovej istiny, a to vo výške 896,24 eur a odplaty za poskytnutie úveru vo výške 882,25 eur. Nad rámec uvedeného, t.j. v rozsahu 170,55 eur boli plnenia prijaté žalovaným bezdôvodným obohatením, ktoré súd prvej inštancie uložil vydať žalobkyňi podľa § 451 OZ. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP.

2. Proti rozsudku, a to do vyhovujúcej časti podal odvolanie žalovaný a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu aj v tejto časti zamietol. Namietal, že rozhodovanie o neplatnosti odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa ust. § 3 ods. 10 a 11 zákona č. 258/2001 Z.z. je možné len na základe námietky dlžníka, ktorá však zo strany žalobkyne nebola vznesená. Ako ďalší dôvod odvolania uplatnil nesprávne posúdenie maximálnej výšky odplaty stanovenej podľa vykonávacieho Nariadenia Vlády SR č. 238/2008 Z.z., keď súdom prvej inštancie zistená výška odplaty 98,44 % je stanovená ako ročná a nie za celé dohodnuté obdobie poskytnutia úver, ako nesprávne konštatoval súd prvej inštancie. Z prehľadu maximálnych odplát je to podľa žalovaného zrejmé, keďže pri úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov je odplata 98,44 % a nad 5 rokov len 40,80 %.

3. Odvolanie proti rozsudku podala aj žalobkyňa, a to do zamietavej časti rozhodnutia. Žiadala napadnuté rozhodnutie zmeniť a žalobe aj v tejto časti vyhovieť. Nepovažovala za správne závery predchádzajúceho zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu a z toho vyplývajúce posúdenie veci súdom prvej inštancie, pretože súd prvej inštancie podľa žalobkyne nezohľadnil, že žalobkyňa nenamietala výšku odplaty, ale namietala výšku úroku. Úroková miera dohodnutá v zmluve (79,15 %) viac ako 6 násobne prekračovala priemerné úroky bánk (12,24 %), čo je v zmysle rozhodnutia NS SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009 v rozpore s dobrými mravmi. Pokiaľ súd prvej inštancie posudzoval výšku odplaty a nie výšku úroku, rozhodoval nad rámec žaloby, pretože žalobkyňa nikdy netvrdila, že v rozpore s dobrými mravmi je odplata za úver, ale len dojednanie o úrokoch, ktoré predstavujú jednu zo zložiek odplaty. Na druhú stranu sa súd prvej inštancie nezaoberal žalobnými dôvodmi a jeho rozhodnutie je preto nepreskúmateľné, neodôvodnené a preto porušujúce právo na spravodlivý proces. Ako ďalší dôvod odvolania žalobkyňa namietala, že súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s námietkou žalobkyne o nesprávne uvedenej RPMN poskytnutého úveru a z toho vyplývajúcim následkom úveru ako bezúročného a bez poplatkov. RPMN bola totiž v zmluve uvedená nižšia ako úroková miera, čo je z povahy veci vylúčené, keďže RPMN má predstavovať všetky náklady na úver vrátane úroku, preto nemôže byť nižšia ako úrok. V súvislosti s nesprávnym rozhodnutím vo veci považovala žalobkyňa za nesprávny aj výrok o trovách konania.

4. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 378 a nasl. CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa § 387 CSP.

5. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

6. Podľa § 3 ods. 10 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nesmie prevýšiť výšku ustanovenú nariadením vlády.

7. Podľa § 3 ods. 11 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, ak je zmluva o spotrebiteľskom úvere v rozpore s ustanovením odseku 10 v tom, že odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru prevyšuje výšku ustanovenú nariadením vlády vydaným podľa odseku 10, je neplatná v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto ustanoveniu, ak sa ten, kto je takouto zmluvou dotknutý, neplatnosti dovoľá.

8. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí citoval tiež ust. § 53 ods. 6 OZ vzťahujúce sa na akúkoľvek spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov za neprimeranú odplatu. Citované ustanovenia § 3 ods. 10 a ods. 11 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch sú však špeciálnou právnou úpravou vzťahujúcou sa na spotrebiteľské úvery ako podskupinu zmlúv o poskytnutí peňažných prostriedkov inak všeobecne upravených v ust. § 53 ods. 6 OZ. Vzhľadom na to, že v posudzovanom prípade sa jednalo o spotrebiteľský úver, bolo správne právne posúdenie veci podľa citovaných ustanovení § 3 ods. 10 a ods. 11 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

9. Odvolanie žalovaného i žalobkyne je v časti odvolacích dôvodov založené na rozlišovaní úroku z úveru a odplaty za úver. Paradoxne obe strany sporu tvrdia, že sa jedná o odlišné pojmy. Tento názor nie je správny. Úverová zmluva podľa § 497 Obchodného zákonníka je odplatným zmluvným vzťahom a

ust. § 497 označuje odplatu za poskytnutie úveru ako úrok. Nie je vylúčené, že zmluvné strany dohodnú v súvislosti s poskytnutím úveru aj iné peňažné plnenie, než len samotný úrok, ako napríklad poplatok za poskytnutie úveru, poplatok za vedenie úverového účtu a podobne, ktoré plnenia tiež možno zahrnúť do odplaty za úver, čo však nič nemení na tom, že primárnou odplatom za úver je úrok. Pokiaľ teda žalobkyňa namietala výšku dohodnutého úroku, namietala odplatu za úver a podmienka pre aplikáciu ust. § 3 ods. 11 in fine zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch bola preto splnená. Námiетка žalovaného o jej absencii preto nebola dôvodná.

10. Rovnako z uvedeného dôvodu nebolo dôvodne namietané žalobkyňou pochybenie, ktoré malo spočívať v tom, že pre právne posúdenie veci bolo rozhodujúce, že namieta výšku úroku a nie výšku odplaty. Odvolaciemu súdu je známe rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009 a z neho vychádzajúce množstvo rozhodnutí všeobecných súdov. Pokiaľ sa však tieto rozhodnutia týkali obdobia, kedy by prichádzalo do úvahy právne posúdenie podľa citovaných ustanovení § 3 ods. 10 a ods. 11 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, nemohli túto právnu úpravu opomenúť a zamerať sa len na súlad výšky úroku s dobrými mravmi, ktorú hranicu vymedzili niekde v rozsahu do 30 % p.a. I keď by mal veriteľ dodržať uvedenú hranicu úroku, mohol by v súlade s Nariadením Vlády SR č. 238/2008 Z.z. účtovať pri niektorých kategóriách úverov iné zložky odplaty za úver až do výšky 98,44 %. Pri úvere so splatnosťou do jedného roka by tak na iné zložky odplaty než úrok pripadala podstatne vyššia časť odplaty než úrok samotný, a to plne v súlade s právom. Takýto záver však neobstojí, pretože primárnou zložkou ceny požičaných peňazí je úrok a v zásade nie je prípustné, aby zo strany úverového veriteľa bolo dlžníkovi poskytnuté s úverom také protiplnenie, u ktorého je daný dôvod na vyššiu cenu než je cena samotných peňazí. Pokiaľ k takýmto praktikám dochádzalo, boli v spotrebiteľských vzťahoch považované za skrytú cenu peňazí a posúdené ako neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 OZ (viď napr. KS TN sp. zn. 17Co 74/2017 zo dňa 17.1.2018). Vzhľadom na uvedené preto neobstojí námiетка žalobkyne o potrebe posudzovania súladu úroku s dobrými mravmi izolovane od právnej úpravy § 3 ods. 10 a ods. 11 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia tu prejednávanej úverovej zmluvy. Pokiaľ právny predpis stanovil maximálnu výšku odplaty za úver, nemožno vidieť rozpor dohodnutej výšky úroku s dobrými mravmi pri takej výške úroku, ktorá spolu s ďalšími zložkami odplaty za úver nepresahuje právnym predpisom stanovené maximum. Ak s úverom nie je spojená iná forma odplaty ako úrok, bude tento v súlade s dobrými mravmi ak neprekročí maximálnu výšku odplaty za úver stanovenú právnym predpisom. Inak by bolo nevyhnutné pripustiť záver, že výška odplaty, ktorú pripúšťa právny predpis je v rozpore s dobrými mravmi. Inak povedané, konanie právnym predpisom výslovne dovolené by bolo nemravné.

11. Odvolací súd si je vedomý, že ust. § 3 ods. 10 a ods. 11 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch stanovili v rozhodnom období veľmi vysokú hranicu maximálnej odplaty za úver, no akýkoľvek názor na uvedenú právnu úpravu neumožňuje súdu ju neakceptovať.

12. Ďalšou odvolacou námietkou žalovaného bolo, že § 3 ods. 10 a ods. 11 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s vykonávacím Nariadením Vlády SR č. 238/2008 Z.z. stanoví percentuálne maximum odplaty ako ročné, a preto mal súd prvej inštancie pochybiť, pokiaľ maximálnu prípustnú odplatu 98,44 % považoval za maximum za celé obdobie poskytnutia úveru (36 mesiacov). Ani táto námiетка nie je dôvodná, pretože z Nariadenia Vlády SR č. 238/2008 Z.z. nevyplýva, že by maximálne percentuálne výšky odplaty boli určené ako ročné. Pri maximách takmer 100 % to napokon ani nekorešponduje so všeobecne nízkou cenou peňazí v ostatných rokoch. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že pri vzťahnutí maxima odplaty na celú dobu poskytnutia úveru vychádzajú dlhodobé úvery lacnejšie než úvery krátkodobé.

13. Ostatnou odvolacou námietkou, a to zo strany žalobkyne, bolo, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s tvrdením žalobkyne o tom, že zmluva obsahuje nižšiu RPMN než úrokovú sadzbu, čo je jednoznačne chybným údajom RPMN, a preto je úver bezúročný a bez poplatkov. Podľa skutkových zistení súdu prvej inštancie je v bode 5 úverovej zmluvy obsahujúcim údaje o požadovanom úvere údaj o RPMN a úrokovej sadzbe totožný (79,49 %). Žalobkyňou tvrdený nesúlad sa týka len údajov uvedených v akceptácii (bod 6 úverovej zmluvy) kde je RPMN uvedená 75,27 % a úroková sadzba 79,15 %. Rozdiel v RPMN tak nie je uvedený v neprospech spotrebiteľa, keďže bol žalobkyňi vo výsledku poskytnutý úver s nižšou RPMN než RPMN, ktorá bola vypočítaná podľa údajov jej žiadosti, preto sa na túto situáciu sankcia v podobe úveru ako bezodplatného a bezúročného nevzťahuje. Nesprávnosť stanovených údajov „v prospech“ a „v neprospech“ spotrebiteľa a dôsledky z toho plynúce bolo a je

potrebné rozlišovať aj bez výslovného rozlišovania zavedeného novelou ust. § 11 zák. č. 129/2010 Z.z. V rozhodnutí sp. zn. 17Co 881/2014 zo dňa 19.8.2015 odvolací súd uviedol, že pokiaľ veriteľ prezentuje ponúkaný úver horšími parametrami, než v skutočnosti sú, dostáva sa spotrebiteľovi lepšie plnenie, než aké bol ochotný prijať. Uvedenie nesprávnej úrokovej sadzby úveru spočívajúce v uvedení vyššej úrokovej sadzby než skutočne poskytuje, nepredstavuje žiaden negatívny dopad na spotrebiteľa, a preto za takéto pochybenie nemôže byť veriteľ sankcionovaný tým, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Na tomto východisku odvolací súd zotrváva aj v tomto prípade, a preto ani prípadná nesprávnosť v RPMN nebola spôsobilá privodiť následok v podobe úveru bezúročného a bez poplatkov, pretože RPMN nebola uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa.

14. Vzhľadom na uvedené nebolo odvolanie žalobkyne a ani odvolanie žalovaného dôvodné a odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní nemala žiadna strana sporu úspech so svojim odvolaním, a preto odvolací súd žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).